

פעולה בינארית: פונקציה $: A \times A \rightarrow A$ ונסמן $\langle a, b \rangle$ $a * b := *$

אגודה: תהא G קבוצה ותהא $*$ פעולה בינארית אזי $\langle G, * \rangle$ המקיימת

• אסוציאטיביות/קיבוציות: $\forall a, b, c \in A. a * (b * c) = (a * b) * c$

מונואיד: אגודה $\langle G, * \rangle$ המקיימת

• איבר יחידה: $\exists e \in A. \forall g \in G. e * g = g * e = g$

סימון: איבר יחידה של $\langle G, * \rangle$ הוא e_G

חבורה: מונואיד $\langle G, * \rangle$ המקיימת

• איבר הופכי/נגדי: $\forall g \in G. \exists h \in A. g * h = h * g = e_G$

סימון: איבר הופכי של a הוא a^{-1}

טענה: איבר יחידה הוא יחיד, איבר הופכי הוא יחיד.

$$a^n = \begin{cases} a * a^{n-1} & n > 0 \\ e_G & n = 0 \\ a^{-1} * a^{n+1} & n < 0 \end{cases} \quad \text{חזקה:}$$

טענה: $a^{n+k} = a^n \cdot a^k, (a^n)^k = a^{nk}$

קומוטטיביות/חילופיות/אבליות: $\forall a, b \in A. a * b = b * a$

הגדרה: $GL_n(\mathbb{F})$ היא קבוצת המטריצות ההפיכות ב- $M_n(\mathbb{F})$

טענה: $\langle GL_n(\mathbb{F}), \cdot \rangle$ חבורה לא אבלית.

הגדרה: נגדיר $S_A = A \xrightarrow[onto]{1-1} A$, נסמן $S_n = S_{[n]}$

טענה: $\langle S_n, \circ \rangle$ חבורה לא אבלית.

סדר: תהא G חבורה סופית אזי $|G| = \text{ord}(G) = o(G)$

הגדרה: יהיו $\langle G, \cdot \rangle, \langle H, \cdot \rangle$ חבורות אזי $\langle G \times H, \cdot \rangle$ באשר $\langle g_1, h_1 \rangle \cdot \langle g_2, h_2 \rangle = \langle g_1 g_2, h_1 h_2 \rangle$

הגדרה: $\mathbb{Z}_n = \{0, \dots, n-1\}$

טענה: $\langle \mathbb{Z}_n, + \rangle$ חבורה באשר $a + b = a + b \pmod n$

חבורת קליין: $\langle \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2, + \rangle$

טענה: $\forall a, b, c \in G. a * b = a * c \implies b = c$

חבורה ציקלית/מעגלית: חבורה G המקיימת $G = \{g^n \mid n \in \mathbb{Z}\}$ $\exists g \in G$

טענה: \mathbb{Z}_n ציקלית.

סימון: תהא G חבורה ויהי $g \in G$ אזי $\langle g \rangle = \{g^n \mid n \in \mathbb{Z}\}$

טענה: $\langle \langle g \rangle, \cdot \rangle$ חבורה.

סדר: תהא G חבורה ויהי $g \in G$ אזי $o(g) = \text{ord}(g) = \min(n \in \mathbb{N}_+ \mid g^n = e)$

טענה: $|\langle g \rangle| = \text{ord}(g)$

הגדרה: יהיו G, H חבורות

• הומומורפיזם: $\varphi : G \rightarrow H$ המקיימת $\varphi(xy) = \varphi(x) \varphi(y)$

• מונומורפיזם/שיכון: $\varphi : G \rightarrow H$ הומומורפיזם חח"ע.

• אפימורפיזם: $\varphi : G \rightarrow H$ הומומורפיזם על.

• איזומורפיזם: $\varphi : G \rightarrow H$ הומומורפיזם הפיך.

• אוטומורפיזם: איזומורפיזם עבורו $G = H$

סימון: $G \hookrightarrow H$ קבוצת השיכונים בקבוצה $G \rightarrow H$.

הגדרה: $Aut(G)$ קבוצת האוטומורפיזם בקבוצה $G \rightarrow G$.

טענה: $\langle Aut(G), \circ \rangle$ חבורה.

סימון: נניח כי G, H חבורות איזומורפיות אזי $G \cong H$.

טענה: \cong הוא יחס שקילות.

טענה: אם $G \cong H$ אזי $(G \text{ ציקלית}) \iff (H \text{ ציקלית})$.

הגדרה: תהא $\langle G, * \rangle$ חבורה אזי $\langle G^{op}, \cdot \rangle$ חבורה באשר $g \cdot h = h * g$.

טענה: $G \cong G^{op}$.

טענה: יהי φ הומומורפיזם אזי $(\varphi(g^{-1}) = \varphi(g)^{-1}) \wedge (\varphi(e) = e)$.

תת חבורה: תהא $\langle G, * \rangle$ חבורה ותהא $H \subseteq G$ אזי החבורה $\langle H, *_|_H \rangle$.

סימון: אם H תת חבורה של G אזי $H \leq G$.

בוחן תת חבורה: תהא G חבורה ותהא $H \subseteq G$ אזי $H \leq G$ אם

$$e \in H \bullet$$

$$\forall a, b \in H. ab \in H \bullet$$

$$\forall a \in H. a^{-1} \in H \bullet$$

למה: $H \leq G \implies e_G = e_H$.

טענה: $\{e_G\} \leq G, G \leq G$.

טענה: יהיו G, H חבורות ויהי $\varphi : G \rightarrow H$ הומומורפיזם אזי $\text{Im}(\varphi) \leq H$.

הגדרה: תהא G חבורה יהי $g \in G$ ויהיו $A, B \subseteq G$

$$\bullet \text{ מחלקה שמאלית: } gA = \{ga \mid a \in A\}$$

$$\bullet \text{ מחלקה ימנית: } Ag = \{ag \mid a \in A\}$$

$$\bullet AB = \{ab \mid a \in A \wedge b \in B\}$$

$$\bullet A^{-1} = \{a^{-1} \mid a \in A\}$$

טענה: יהיו $H \leq G$ חבורות אזי $Hh = H, H^{-1} = H, HH = H$ ויהיו $\forall h \in H. hH = Hh = H$.

הצמדה: יהיו $H \leq G$ חבורות ויהי $g \in G$ אזי $gHg^{-1} \leq G$.

סימון: $H^g = gHg^{-1}$.

למה: יהיו $H \leq G$ ויהיו $g_1, g_2 \in G$ התב"ש

$$\bullet g_1H = g_2H$$

$$\bullet g_1H \subseteq g_2H$$

$$\bullet g_1H \cap g_2H \neq \emptyset$$

$$\bullet g_1 \in g_2H$$

$$\bullet g_2^{-1}g_1 \in H$$

מנה: $G/H = \{gH \mid g \in G\}$.

אינדקס: $[G : H] = |G/H|$.

משפט לגראנז': יהיו $H \leq G$ חבורות סופיות אזי $|G| = |H| \cdot [G : H]$.

מסקנה: $[G : H] \mid |G|, |H| \mid |G|$.

מסקנה: תהא G חבורה סופית ויהי $g \in G$ אזי $\text{ord}(g) \mid \text{ord}(G)$.

מסקנה: תהא G חבורה אזי $(\text{ord}(G) \text{ ראשוני}) \iff (G \text{ ציקלית})$.

מסקנה: תהא G חבורה מסדר p ראשוני אזי $G \cong \mathbb{Z}_p$.

טענה: אם G ציקלית אינסופית אזי $G \cong \mathbb{Z}$.

תת חבורה נורמלית: תהא G חבורה אזי חבורה H המקיימת $\forall g \in G. gH = Hg$.

סימון: אם H תת חבורה נורמלית של G אזי $H \triangleleft G$.

למה: התב"ש

$$N \triangleleft G \bullet$$

$$\forall g \in G. gNg^{-1} = N \bullet$$

$$\forall g \in G. gNg^{-1} \subseteq N \bullet$$

טענה: אם $N \triangleleft G$ אזי $(g_1N) \cdot (g_2N) = g_1g_2N$ מוגדרת היטב.

חבורת המנה: אם $N \triangleleft G$ אזי $\langle G/H, \cdot \rangle$ חבורה.

טענה: תהא G חבורה אבלית אזי $(H \leq G) \iff (H \triangleleft G)$.

גרעין: יהיו G, H חבורות ויהי $\varphi : G \rightarrow H$ הומומורפיזם אזי $\ker(\varphi) = \{g \in G \mid \varphi(g) = e_H\}$.

טענה: $\ker(\varphi) \triangleleft G$.

טענה: יהי φ הומומורפיזם אזי $(\ker(\varphi) = \{e\}) \iff (\varphi \text{ מונומורפיזם})$.

טענה: יהיו $H \leq G$ חבורות אזי $(H \triangleleft G) \implies ([G : H] = 2)$.

טענה: תהא G חבורה אזי $(\bigcap_{i=1}^n N_i \triangleleft G) \implies (\forall i \in [n]. N_i \triangleleft G)$.

טענה: יהיו $N \triangleleft G, H \leq G$ אזי $(HN \leq G) \wedge (NH \leq G)$.

מסקנה: יהיו $N, H \triangleleft G$ אזי $HN \triangleleft G$.

טענה: יהיו $H_1, H_2 \leq H$ סופיות אזי $|H_1H_2| = \frac{|H_1| \cdot |H_2|}{|H_1 \cap H_2|}$.

משפט האיזומורפיזם הראשון: יהי $\varphi : G \rightarrow K$ הומומורפיזם אזי $G/\ker(\varphi) \cong \text{Im}(\varphi)$.

הגדרה: $C = \{e^{2\pi i x} \mid x \in \mathbb{R}\}$.

טענה: $\langle C, \cdot \rangle$ חבורה.

הגדרה: יהי $\langle A, * \rangle$ מונואיד אזי $A^\times = \{a \in A \mid \exists h \in A. a * h = h * a = e_A\}$.

מסקנה: $\mathbb{C}^\times / C = \mathbb{R}^\times, \mathbb{R}/\mathbb{Z} \cong C, \mathbb{Z}/4\mathbb{Z} \cong \mathbb{Z}_4$.

הגדרה: $SL_n(\mathbb{F}) = \{A \in GL_n(\mathbb{F}) \mid \det(A) = 1\}$.

טענה: $SL_n(\mathbb{R})/SL_n(\mathbb{R}) \cong \mathbb{R}^\times, SL_n(\mathbb{R}) \triangleleft GL_n(\mathbb{R})$.

ההעתקה הקונונית: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות אזי $\pi : G \rightarrow G/N$ המוגדרת $\pi(g) = gN$.

טענה: π אפימורפיזם.

משפט ההומומורפיזם: יהי $\varphi : H \rightarrow H$ הומומורפיזם ותהא $N \leq \ker(\varphi)$ אזי קיים ויחיד הומומורפיזם $\varphi^* : G/N \rightarrow H$.

$$\varphi^* \circ \pi = \varphi \text{ המקיים}$$

מסקנה: $(\ker(\varphi) = N) \iff (\varphi^*(\ker(\varphi)) = \{e\}) \wedge (\text{Im}(\varphi) = \text{Im}(\varphi^*))$.

משפט האיזומורפיזם השני: יהיו G, H, N חבורות המקיימות $HN \triangleleft G, N \triangleleft G, H \leq G$ אזי $HN/N \cong H/(H \cap N)$.

טענה: יהיו G, H, N חבורות המקיימות $H \leq G, N \triangleleft G, H \cap N \triangleleft H$.

תת חבורה יוצרת: תהא G חבורה ותהא $A \subseteq G$ אזי $\langle A \rangle = \{e\} \cup \bigcup_{n=0}^{\infty} \{\prod_{i=1}^n a_i \mid a_i \in (A \cup A^{-1})\}$.

טענה: $\langle A \rangle$ היא תת חבורה.

חבורה נוצרת סופית ("נ"ס): חבורה G עבודה קיימת $A \subseteq G$ סופית המקיימת $\langle A \rangle = G$.

$$\pi(b) = \begin{cases} b & b \notin \langle a_1, \dots, a_k \rangle \\ a_{(i \in [k], b=a_i)+1 \bmod k} & \text{else} \end{cases}$$

מחזור/חישוקון/ציקלוס באורך k : תמורה π המקיימת

סימון: $\pi = (a_1 \dots a_k)$

חילוף/היפוך/חישוקון: מחזור מאורך 2.

למה: תהא $\sigma \in S_n$ אזי קיימים ויחידים $\{\pi_1 \dots \pi_r\}$ מחזורים זרים מאורך גדול מ-1 המקיימים $\sigma = \prod_{i=1}^r \pi_i$

טענה: תהא $\sigma \in S_n$ אזי קיימים $\{\pi_1 \dots \pi_r\}$ חילופים המקיימים $\sigma = \prod_{i=1}^r \pi_i$

משפט: נניח כי $\prod_{i=1}^m p_i = \prod_{i=1}^\ell \pi_i$ בעבור p_i, π_i חילופים אזי $\ell = m \bmod 2$

סימון: תהא $\sigma \in S_n$ מכפלה של k חילופים אזי $\text{sgn}(\sigma) = (-1)^k$

טענה: $\text{sign} : S_n \rightarrow \{\pm 1\}$ הומומורפיזם.

תמורה זוגית/איזוגית: תהא $\sigma \in S_n$ אזי $\sigma \Leftarrow \text{sign}(\sigma) = 1$ זוגית $\sigma \Leftarrow \text{sign}(\sigma) = -1$ איזוגית.

סימון: $A_n = \{\sigma \in S_n \mid \text{sign}(\sigma) = 1\}$

טענה: $|A_n| = \frac{|S_n|}{2}, A_n \triangleleft S_n$

מסקנה: $S_n/A_n \cong \{\pm 1\}, [S_n : A_n] = 2$

טענה: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות ותהא $N \leq H \leq G$ חבורה אזי $(H/N \leq G/N) \wedge (N \triangleleft H)$

משפט האיזומורפיזם השלישי: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות חבורות אזי $\varphi : \{H \mid N \leq H \leq G\} \rightarrow \{H \mid H \leq G/N\}$

המוגדרת $\varphi(H) = H/N$ איזומורפיזם.

מסקנה: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות ויהיו $N \leq A_1 \dots A_n \leq G$ חבורות

$$A_1 \leq A_2 \iff A_1/N \leq A_2/N$$

$$\bigcap_{i=1}^n (A_i/N) = (\bigcap_{i=1}^n A_i)/N$$

$$A_1 \triangleleft A_2 \iff A_1/N \triangleleft A_2/N$$

$$A_1 \triangleleft A_2 \implies (A_2/N)/(A_1/N) \cong A_2/A_1$$

הלמה של צננהאוס/למת הפרפר: יהיו $A_1 \triangleleft A \leq G, B_1 \triangleleft B \leq G$

$$A_1(A \cap B_1) \triangleleft A_1(A \cap B) \leq G$$

$$B_1(A \cap B)/B_1(A_1 \cap B) \cong A_1(A \cap B)/A_1(A \cap B_1)$$

תת חבורת האלכסון: תהא G חבורה אזי $\Delta = \{\langle g, g \rangle \mid g \in G\}$

טענה: $\Delta \cong G, \Delta \triangleleft G^2, \Delta \iff (G \text{ אבליית})$

קומוטטור: תהא G חבורה ויהיו $g, h \in G$ אזי $[g, h] = ghg^{-1}h^{-1}$

טענה: $[g, h] = e \iff g, h$ מתחלפים

תת חבורת הקומוטטור: תהא G חבורה אזי $G' = \{[g, h] \mid g, h \in G\}$

טענה: $G' \triangleleft G$

טענה: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות אזי $(G'/N \leq N) \iff (G/N \text{ אבליית})$

טענה: יהיו $H \leq G$ חבורות סופיות באשר H היחידה בעלת סדר $|H|$ אזי $H \triangleleft G$

המרכז של חבורה: תהא G חבורה אזי $Z(G) = \{g \in G \mid \forall h \in G. hg = gh\}$

טענה: $Z(G) \triangleleft G$

המרכז של איבר: תהא G חבורה ויהי $a \in G$ אזי $C_G(a) = \{g \in G \mid aga = g\}$

טענה: $C_G(a) \leq G$

מסקנה: $G' = \{e\} \iff G \text{ אבליית} \iff Z(G) = G$

הנורמליזטור/המשמר : תהא G חבורה ויהי $g \in G$ אזי $N_G(g) = \{h \in G \mid hgh^{-1} = g\}$.

טענה : $N_G(g) \leq G$.

הנורמליזטור/המשמר של חבורה : יהיו $H \leq G$ חבורות אזי $N_G(H) = \{g \in G \mid gHg^{-1} = H\}$.

טענה : $a \in Z(G) \iff N_G(a) = G$.

פעולה משמאל : תהא G חבורה ותהא X קבוצה אזי $\pi : G \times X \rightarrow X$ המקיימת

$$\pi(g_1 g_2, x) = \pi(g_1, \pi(g_2, x)) \quad \bullet$$

$$\pi(e, x) = x \quad \bullet$$

סימון : $\pi(g, x) = g * x$.

הגדרה : תהא G פועלת על X אזי $\exists g \in G. g * x_1 = x_2$ $\iff x_1 \sim x_2$.

טענה : \sim יחס שקילות על X .

הגדרה : מחלקת השקילות של \sim נקראת מסלול- G .

תת חבורת המיצב של x : תהא G חבורה הפועלת על X ויהי $x \in X$ אזי $G_x = \{g \in G \mid g * x = x\}$.

למה : נניח כי G פועלת על X

$$G_x \leq G \quad \bullet$$

$$g_2^{-1} g_1 \in G_x \iff g_1 * x = g_2 * x \quad \bullet$$

אורך המסלול של x : תהא G חבורה הפועלת על X אזי $[G : G_x] = |[x]_{\sim}|$.

למת האפיפון לתת חבורות של חבורות ציקליות : תהא $G = \langle a \rangle$ חבורה ציקלית מסדר n יהי $d \mid n$ אזי $\langle a^{\frac{n}{d}} \rangle$ תת החבורה

היחידה של G מסדר d .

מסקנה : תהא G חבורה הפועלת על X סופית ותהא $\{x_1, \dots, x_n\}$ מערכת נציגים מסלולי G אז $|X| = \sum_{i=1}^n [G : G_{x_i}]$.

מחלקות צמידות : תהא G חבורה סופית אזי מחלקת השקילות של פעולת ההצמדה של G על עצמה.

משוואת המחלקים : תהא $\{x_1 \dots x_n\}$ מערכת נציגים למחלקות הצמידות אזי $|G| = |Z(G)| + \sum_{i=1}^n [G : C_G(x_i)]$.

טענה : תהא G חבורה הפועלת על X אזי $\varphi : G \rightarrow S_X$ המוגדרת $\varphi(g)(x) = \pi(g, x)$ הומומורפיזם.

מסקנה : יהיו $H \leq G$ חבורות נניח כי $[G : H] = n < \infty$ וגם $K = \bigcap_{g \in G} gHg^{-1}$

$$K \triangleleft G \quad \bullet$$

$$K \leq H \quad \bullet$$

$$G/K \text{ איזומומורפית לתת חבורה של } S_n \quad \bullet$$

$$(G \text{ סופית}) \wedge (|G| \nmid n!) \iff (K \neq \{e\}) \quad \bullet$$

חבורה פשוטה : חבורה G כך שכל התת חבורות הנורמליות שלה הן $\{e\}, G$.

מסקנה : יהיו $H \leq G$ חבורות ההיח כי $[G : H] \nmid |G|$ אזי G אינה פשוטה.

למה : A_n נוצרת על ידי המחזורים מאורך 3 ב- S_n .

טענה : יהי $n \geq 5$ אם $N \triangleleft A_n$ מכילה מחזור מאורך 3 אזי $N = A_n$.

טענה : יהי $n \geq 5$ אם $N \triangleleft A_n$ אזי יש מחזור מאורך 3 ב- N .

משפט : יהי $n \geq 5$ אזי A_n פשוטה.

משפט קיילי : תהא G חבורה סופית מסדר n אזי G איזומומורפית לתת חבורה של S_n .

מכפלה ישרה פנימית : תהא G חבורה אזי $G_1 \dots G_n$ חבורות המקיימות

$$G_i \triangleleft G \quad \bullet$$

$$G_i \cap G_j = \{e\} \quad \bullet$$

$$\prod_{i=1}^n G_i = G \cdot$$

סימון: אם $G_1 \dots G_n$ מכפלה ישרה פנימית של G אזי $G = G_1 \oplus \dots \oplus G_n = G_1 \cdot \dots \cdot G_n$
מכפלה ישרה חיצונית: יהיו $G_1 \dots G_n$ חבורות אזי $G_1 \times \dots \times G_n$.

טענה: מכפלה ישרה עם פעולה איבר איבר היא חבורה.

משפט: תהא G חבורה ויהיו $G_1 \dots G_n \leq G$ חבורות התב"ש

•

$$G = \langle G_1, \dots, G_n \rangle -$$

$$\forall i \in [n]. G_i \triangleleft G -$$

$$\forall i \in [n]. G_i \cap \langle G_j \mid j \neq i \rangle = \{e\} -$$

•

$$G = \langle G_1, \dots, G_n \rangle -$$

$$\forall i \neq j. \forall x \in G_j. \forall y \in G_i. xy = yx -$$

$$x_i = y_i \text{ באשר } \prod_{i=1}^n x_i = \prod_{i=1}^n y_i \text{ אזי } x_i = y_i -$$

$$G \cong G_1 \times \dots \times G_n \cdot$$

מסקנה: (מכפלה ישרה פנימית) \cong (מכפלה ישרה חיצונית).

טענה: תהא G חבורה סופית ויהיו $G_1 \dots G_n \triangleleft G$ חבורות בעלי סדרים זרים המקיימים $|G| = \prod_{i=1}^n |G_i|$ אזי $G = \langle G_1, \dots, G_n \rangle$.

מסקנה: יהי $m \in \mathbb{N}_+$ ונניח כי $m = \prod_{i=1}^k p_i^{n_i}$ פירוק לראשוניים אזי $\mathbb{Z}_m = \mathbb{Z}_{p_1^{n_1}} \cdot \dots \cdot \mathbb{Z}_{p_k^{n_k}}$

סדרה נורמלית מאורך m : תהא G חבורה סופית אזי $\{G_i\}_{i=0}^m$ המקיימת $\{e\} = G_0 \triangleleft \dots \triangleleft G_m = G$

סדרות שקולות: $\{G_i\}_{i=0}^m, \{H_i\}_{i=0}^m$ סדרות נורמליות של G המקיימות $G_i/G_{i-1} = H_{\sigma(i)}/H_{\sigma(i)-1}$ $\exists \sigma \in S_n. \forall i \in [n].$

עידון: תהא $\{G_i\}_{i=0}^m$ סדרה אזי סדרה $\{H_i\}_{i=0}^n$ המקיימת $G_i = H_j$ $\exists j \in \{i, \dots, n\}$ $\forall i \in \{0, \dots, m\}$.

משפט שרייר: לכל שתי סדרות נורמליות של אותה חבורה קיימים עידונים שקולים.

מסקנה: לכל שתי סדרות נורמליות של אותה חבורה קיימים עידונים שקולים ללא חזרות.

סדרת הרכב: תהא G חבורה אזי סדרה נורמלית ללא חזרות שכל עידון שלה מכיל חזרות.

משפט ז'ורדן הלדר: תהא G חבורה סופית אזי כל שתי סדרות הרכב של G שקולות.

נורמלית מקסימלית: תהא G חבורה אזי $G \neq H \triangleleft G$ עבורה $R \triangleleft H \implies R \triangleleft G$.

למה: תהא $\{G_i\}_{i=0}^m$ סדרה נורמלית ללא חזרות של G התב"ש

$$\{G_i\}_{i=0}^m \text{ סדרת הרכב.} \cdot$$

$$G_{i-1} \text{ נורמלית מקסימלית ב-} G_i. \cdot$$

$$G_i/G_{i-1} \text{ פשוטה.} \cdot$$

חבורה פתירה: חבורה סופית G בעלת סדרת הרכב $\{G_i\}_{i=0}^m$ כך שהחבורה G_i/G_{i-1} אבלית.

למה: תהא G חבורה סופית ותהא $K \triangleleft G$ אזי (G/K) פתירה $\iff (K, G/K)$ פתירות.

חבורת p : יהי p מספר ראשוני אזי G חבורה המקיימת $\text{ord}(G) = p^n$ $\exists n \in \mathbb{N}_+.$

למה: יהיו G, H חבורות p אזי $(G \times H) \wedge (R \leq G)$ חבורת p .

משפט: תהא $G \neq \{e\}$ חבורת p אזי $Z(G) \neq \{e\}$.

מסקנה: יהי p ראשוני ותהא G חבורה אזי $(\text{ord}(G) = p^2) \iff (G \text{ אבלית}).$

למה: תהא G חבורת p ותהא $H \leq G$ חבורה אזי $H \leq N_G(H)$.

תת חבורה מירבית: תהא G חבורה אזי $G \neq H \leq G$ עבורה $R \leq G \implies R \leq H$.

מסקנה: תהא G חבורת p ותהא $H \leq G$ תת חבורה מירבית אזי

$$H \triangleleft G.$$

$$[G : H] = p.$$

• קיימת ל- G סדרת הרכב $\{G_i\}_{i=0}^m$ כך שהחבורה G_i/G_{i-1} ציקלית מסדר p .

תת חבורת p סילו: יהי p ראשוני ותהא G חבורה סופית המקיימת $p \mid |G|$ אזי $P \leq G$ תת חבורת p מקסימלית עבורה $|P| \mid |G|$.

משפט קושי: יהי p ראשוני ותהא G חבורה סופית אזי $\exists g \in G. \text{ord}(g) = p \implies p \mid |G|$.

המשפט הראשון של סילו: תהא G חבורה סופית ויהי $p \mid |G|$ ראשוני אזי קיימת ל- G תת חבורה p סילוב.

משפט: יהי $p \mid |G|$ ותהא $H \leq G$ חבורת p אזי H תת חבורה של חבורת p סילוב.

המשפט השני של סילו: יהיו $H, N \leq G$ תת חבורות p סילוב אזי $\exists g \in G. H = gNg^{-1}$.

מסקנה: נניח כי $n_p = 1$ אזי תת חבורת p סילו היא נורמלית.

סימון: כמות תת חבורות p סילוב הוא n_p .

המשפט השלישי של סילו: $n_p \mid [G : P], n_p \equiv 1 \pmod{p}$.

למה: יהיו $N \triangleleft G$ חבורות סופיות ונניח כי P חבורת p סילו אזי

$$P \cap N \leq N.$$

$$PN/N \leq G/N.$$

טענה: תהא G חבורה מסדר pq בעבור $q < p$ ראשוניים אזי

$$G \text{ פתירה.}$$

$$(q \nmid p-1) \iff (G \text{ ציקלית}).$$

הערה: $\langle G, \cdot \rangle$ היא חבורה עם כפל מוכלל $\prod, \langle A, + \rangle$ היא חבורה עם חיבור מוכלל \sum .

תת חבורת הפיתול: תהא A חבורה אבלית אזי $A^t = \{a \in A \mid \text{ord}(a) < \infty\}$.

חבורת פיתול: חבורה אבלית A המקיימת $A^t = A$.

חבורה חסרת פיתול: חבורה אבלית A המקיימת $A^t = \{e\}$.

למה: תהא A חבורה אבלית

$$A^t \leq A.$$

$$A/A^t \text{ חסרת פיתול.}$$

• אם A חבורת פיתול חילופית נוצרת סופית אז A סופית.

סדרה תלויה לינארית (ת"ל): סדרה $a \in A^n$ עבורה $\sum_{i=1}^n k_i a_i = 0$ עבור $k \in \mathbb{Z}^n \setminus \{0\}$.

• בלתי תלויה לינארית (בת"ל).

בסיס: תהא A חבורה אבלית אזי $v \in A^n$ בת"ל המקיימת $\sum \alpha_i v_i = a$ עבור $a \in A, \forall a \in A, \exists \alpha \in \mathbb{Z}^n$.

חבורה חופשית: חבורה אבלית בעלת בסיס.

משפט: תהא F חבורה חופשית עם בסיס $v \in F^n$ ותהא A חבורה אבלית עם $a \in A^n$ אזי קיים ויחיד הומומורפיזם

$$\varphi : F \rightarrow A \text{ המקיים } \varphi(v_i) = a_i, \forall i \in [n].$$

למה: תהא A חבורה אבלית אינסופית ויהי $v \in A^n$ אזי $(v \text{ בסיס}) \iff ((\bigoplus_{i=1}^n \langle v_i \rangle = A) \wedge (\forall i \in [n]. \langle v_i \rangle \cong \mathbb{Z}))$.

מסקנה: תהא A חבורה אבלית אינסופית אזי $(A \text{ חופשית}) \iff (A \cong \mathbb{Z}^n)$.

משפט: תהא A חבורת חסרת פיתול אבלית אזי $(A \text{ נ"ס}) \iff (A \text{ חופשית}).$

משפט: תהא A חבורה אבלית ויהיו $v_1 \dots v_n$ בסיס, $u_1 \dots u_k$ סדרת יוצרים אזי $n \leq k$.

מסקנה: יהיו B_1, B_2 בסיסים של חבורה חופשית A אזי גודל הבסיסים שווה.

דרגה של חבורה: תהא A חבורה חופשית אזי $\text{rank}(A)$ הוא גודל הבסיס של A .

משפט החבורות החלקיות של תת חבורה חופשית: יהיו $H \leq A$ חבורות באשר A חבורה חופשית מדרגה n אזי H חופשית.

מסקנה: יהי $v \in A^n$ בסיס אזי קיים $k \leq n$ עבורו קיימים $\varepsilon \in \mathbb{N}^k$ המקיימים $\varepsilon_i | \varepsilon_{i+1}$ וגם $\varepsilon_1 v_1 \dots \varepsilon_k v_k$ בסיס של H .

מסקנה: יהיו $H \leq A$ חבורות חופשית אזי $\text{rank}(H) \leq \text{rank}(A)$.

טענה: תהא $G = G_1 \times \dots \times G_n$ ונניח כי $N_i \triangleleft G_i$ אזי $G/N_1 \times \dots \times G_n/N_n \cong G/(N_1 \cdot \dots \cdot N_n)$.

משפט השאריות הסיני: יהיו $j, k, m \in \mathbb{N}$ ונניח כי $\gcd(j, k) = 1$, $j \cdot k = m$ אזי $\mathbb{Z}_m \cong \mathbb{Z}_j \oplus \mathbb{Z}_k$.

המשפט היסודי של חבורות אבליות נוצרות סופית: תהא A חבורה אבלית נ"ס אזי

- $A \cong \mathbb{Z}_{\varepsilon_1} \times \dots \times \mathbb{Z}_{\varepsilon_k} \times \mathbb{Z}^r$ • כאשר $\varepsilon_i | \varepsilon_{i+1}$.
- קיים פירוק יחיד $A \cong \mathbb{Z}_{p_1^{\varepsilon_1}} \times \dots \times \mathbb{Z}_{p_n^{\varepsilon_n}} \times \mathbb{Z}^r$ כאשר $p_1 \dots p_n$ ראשוניים.

חבורה סבבה: חבורה G אשר $|G| = \prod_{i=1}^n p_i^{e_i}$ פירוק לראשוניים המקיימת $n_{p_i} = 1$.

טענה: תהא G חבורה סבבה ותהא P_i תת חבורה p סילו אזי $G = P_1 \cdot \dots \cdot P_n$.

הגדרה: יהיו $H, K \leq G$ חבורות אזי $[H, K] = \{[h, k] \mid h \in H \wedge k \in K\}$.

טענה: $[H, K] \leq G$.

טענה: יהיו $H, K \leq G$ חבורות אזי

- $K \leq H \implies [K, G] \leq [H, G]$ •
- $[H, G] \leq H \iff H \triangleleft G$ •
- $((K \triangleleft G) \wedge (K \leq H \leq G)) \implies (H/K \leq Z(G/K) \iff [H, G] \leq K)$ •

הסדרה המרכזית היורדת: תהא G חבורה אזי $\Phi_1(G) = G$, $\Phi_{i+1}(G) = [\Phi_i(G), G]$.

למה: $\Phi_{i+1} \triangleleft \Phi_i$.

למה: $\Phi_i/\Phi_{i+1} \leq Z(G/\Phi_{i+1})$.

הסדרה המרכזית העולה: תהא G חבורה אזי $Z_0(G) = \{e\}$, $Z_i(G)/Z_{i-1}(G) = Z(G/Z_{i-1}(G))$.

מסקנה: $Z_1(G) = Z(G)$.

משפט: $(Z_m = G) \iff (\Phi_{m+1} = \{e\})$.

מסקנה: $(Z_m = G) \implies (\forall i \in [m]. \Phi_{i+1} \leq Z_{m-i})$.

חבורה נילפוטנטית: חבורה G עבורה

- $\exists i \in \mathbb{N}. \Phi_i(G) = \{e\}$ •
- $\exists i \in \mathbb{N}. Z_i(G) = G$ •

טענה: מכפלה ישרה של חבורות נילפוטנטיות היא נילפוטנטית.

למה: תהא G נילפוטנטית ותהא $H \leq G$ חבורה אזי $H \leq N_G(H)$.

למת הארגומנט של פראטיני: יהיו $K \triangleleft G$ חבורות סופיות ותהא P תת חבורה p סילו אזי $G = K \cdot N_G(P)$.

למה: תהא G חבורה סופית ותהא P תת חבורת p סילו אזי $(N_G(P) \leq H \leq G) \implies (N_G(H) = H)$.

משפט: תהא G חבורה אזי $(G \text{ סבבה}) \iff (G \text{ נילפוטנטית})$.